

Atrakcje

Cmentarz Żydowski

Złota, 42-202 Częstochowa

Założony został na początku XIX w. przez gminę żydowską. To czwarta co do wielkości nekropolia tego typu w Polsce, z liczbą macew i grobów sięgających 5 tysięcy. Najstarszy ocalały nagrobek pochodzi z początku XIX w. Na części nagrobków są jeszcze ślady oryginalnych polichromii. Tutejszy ohel zmarłego w 1920 r. cadyka Pinkusa Mendla Justmana jest corocznie odwiedzany przez chasydów z całego świata. Podczas II wojny światowej teren cmentarza był miejscem egzekucji częstochowskich Żydów – ich szczątki złożono w zbiorowych mogiłach.

- Grób żydowskiej inteligencji. Masowy grób 127 osób zamordowanych przez Niemców 20 marca 1943 r. Byli to głównie żydowscy lekarze, inżynierowie, adwokaci i nauczyciele wraz z rodzinami. Bratnia mogiła robotników Hasagu Masowy grób około 500 osób, żydowskich robotników z zakładów Hasag Pelcery i magazynów policyjnych na ul. Garibaldiego, a także kilkudziesięciu policjantów żydowskich z rodzinami. Zamordowano ich 20 lipca 1943 r. na cmentarzu żydowskim. Nad grobem wzniesiono pomnik.
- Pomnik żobowców. Pomnik żobowców, którzy 4 stycznia 1943 r. stawili zbrojny opór Niemcom. Na Rynku Warszawskim, przed bramą małego getta, członkowie częstochowskiej ŻOB z grupy Nadrzeczna 66 zaatakowali dwóch dowodzących akcją policyjną Niemców. Zginęli wówczas dwaj żydowscy bojownicy, a 25 innych Żydów Niemcy zabili w ramach odwetu. Po wojnie ich szczątki ekshumowano i przeniesiono na cmentarz, a nad ich grobem wzniesiono pomnik, który upamiętnia także innych poległych członków Żydowskiej Organizacji Bojowej w Częstochowie.
- Zbiorowa mogiła. Zbiorowa mogiła wojenna poległych w dniu 26 lipca 1943 r. członków Żydowskiej Organizacji Bojowej w bunkrze na terenie getta częstochowskiego.
- Wojenny grób zbiorowy. Wojenny grób zbiorowy z pomnikiem członków Żydowskiej Organizacji Bojowej, poległych 20 sierpnia 1943 r.
- Grób wojenny sześciu żydowskich partyzantów Grób wojenny sześciu żydowskich partyzantów poległych w walce o wolność 19 marca 1943 r.
- Zbiorowa mogiła wojenna poległych w akcji na Ost-Bahn. Zbiorowa mogiła wojenna bojowników żydowskich poległych w akcji na niemiecki pociąg wojskowy 22 kwietnia 1943 r. oraz żydowskich robotników kolejowych zamordowanych tego dnia przez Niemców w akcie zemsty.
- Grób rabina Asza. Grób zmarłego 13 maja 1936 roku ostatniego rabina częstochowskiego Nachuma Asza. Jego posługa w Częstochowie, jako głównego rabina miasta, trwała ponad 40 lat. Był tak uznanym autorytetem moralnym i religijnym, że po jego śmierci żaden z duchownych nie zechciał objąć jego funkcji, poprzestając na tytule pełniącego obowiązki rabina.
- Grób ostatniego Prezesa Gminy Żydowskiej. Symboliczny grób Jakuba Rozenberga, ostatniego prezesa gminy żydowskiej w Częstochowie. W dniu pierwszej deportacji, 22 września 1942 r., został on skatowany przez Niemców i wrzucony do pociągu jadącego do Treblinki.